

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj:05-05-15502-36/19 III MG
Sarajevo,13.05.2019.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r Elmedin Konaković, predsjedatelj
- ovdje -

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Neire Dizdarević

Zastupnica Neira Dizdarević na Sedmoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 17.04.2019.godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavila je zastupnička pitanja:

1. Koji su konkretni rezultati rada u segmentu zaštite zraka (osim Odluke o izradi studije)?
2. Da li Ministarstvo i Zavod za javno zdravstvo raspolažu egzaktnim pokazateljima štetnosti zraka na život i zdravlje ljudi (broj oboljelih, očekivana smrtnost usljed posljedica zagađenja itd)?
3. Informacija o dinamici sanacije otpada na deponiji Smiljevići? Kako je Ministarstvo primijenilo odlaske i obilaske otpada i iskustva zemalja u regiji, iz prethodnog mandata ministra?
4. Koje su konkretne uštede u smislu energetske efikasnosti u javnim objektima u odnosu na stambene objekte i da li je isto uzeto u obzir prilikom planiranja budžetskih sredstava?
5. Koje pozitivne pomake možemo očekivati u narednoj grejnoj sezoni, prema najavljenim aktivnostima Ministarstva?

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

ODGOVOR:

1. Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša u skladu sa važećim propisima organizuje upravljanje kvalitetom zraka u Kantonu Sarajevo, što podrazumijeva provođenje čitavog niza mjera na sprečavanju i smanjivanju zagađenja zraka. Ovi poslovi se obavljaju u saradnji sa drugim kantonalnim ministarstvima, upravnim ustanovama, općinama i stručnim institucijama. Inače, prema aktuelnom Zakonu o zaštiti zraka Federacije BiH i Odluci o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo” broj 23/16) za kvalitet zraka su odgovorni Federacija BiH, Kanton, Grad i općine, kao i privredni subjekti, pravna i fizička lica i građani.

Ključni ciljevi koji se žele postići u ovoj oblasti i na kojima ovo Ministarstvo kontinuirano radi, su definisani federalnim strateškim dokumentima, kao i Kantonalnim planom zaštite okoliša (KEAP-om) i drugim aktuelnim studijama, elaboratima i planovima. Radi se o poboljšanju planiranja kvaliteta zraka kroz donošenje i provedbu prostorno-planske dokumentacije, ograničenje emisije iz pojedinačnih izvora, te unapređenje korištenja energije smanjivanjem energetske intenzivnosti i provođenjem projekata energijske sanacije objekata različite namjene. Da bi se ovi ciljevi realizovali potrebna su značajna finansijska sredstva, bolje institucionalno i kadrovsko okruženje, te sinergijska postupanja različitih nivoa i međusektorski rad organa nadležnih za planiranje, privredu, saobraćaj, energetiku, itd.

U smislu poboljšanja planiranja, pored ostalog, ovo Ministarstvo je osiguralo sredstva i u toku je realizacija Ugovora za izradu Metodologije za ocjenu uticaja na kvalitet zraka za nove zahvate u prostoru, kao i izrada baznog disperzionog modela. Cilj je osposobiti Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za prognoziranje promjena u prostoru upotrebom disperzionog modela rasprostranjenja materija, te priprema stručnih mišljenja za izdavanje različitih dozvola. Na žalost, i pored našeg insistiranja, do sada nije bila praksa da se u fazi urbanističkog planiranja sagledavaju aspekti kvaliteta zraka u ovisnosti od planiranih objekata, postrojenja, naselja. U tom smislu, rezultati Studije određivanja i zaštite ventilacijskih koridora, koja se priprema u saradnji sa EBRD-om, treba da posluže urbanim planerima za poboljšanje pristupa kroz izradu buduće prostorno-planske dokumentacije. Takođe, insistira se na obavezi strateške procjene uticaja na okoliš prilikom izrade regulacionih planova, čime se žele preventivno i integralno sagledati svi potencijalni uticaji na kvalitet zraka i okoliš općenito. Uz navedeno, ovo Ministarstvo kroz saradnju sa Švedskom agencijom za okoliš radi na novom Registru emisija za zrak, kao i na Studiji o porijeklu čestica. Inače, prvi Registar emisija sa kategorizacijom područja Kantona prema kvalitetu zraka je rađen 2010.godine, a ažuriran 2015.godine. U međuvremenu su rađena istraživanja ukazala na drugačiji omjer emisija iz sektora saobraćaja, zgradarstva i industrije, tako da će novi Registar emisija i zagađivača biti značajno poboljšan, kroz primjenu međunarodnih iskustava i uz kvalitetnu informatičku prezentaciju, radi bolje dostupnosti građanima i drugim zainteresovanim subjektima. Da bi realizovali navedene projekte sa švedskim partnerima, prethodno trebamo, a što je u toku, uraditi GIS podloge za sve kategorizovane saobraćajnice u Kantonu Sarajevo sa podacima o broju i strukturi vozila, procijeniti emisije iz malih ložišta i dostaviti podatke o identifikaciji zračnih koridora i uticaja visoke gradnje na mogućnost provjetravanja sarajevske kotline.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Vezano za smanjivanje emisija iz pojedinačnih izvora, djelovanje se odvija putem izdavanja okolinskih dozvola iz svoje nadležnosti i urbanističkih i građevinskih dozvola iz nadležnosti drugih organa, pri čemu se insistira na tehničko-tehnološkim mjerama kojima se obezbjeđuje prevencija i kontrola zagađenja. Na žalost, redukovane su mogućnosti blagovremenog reagovanja na izdavanje okolinskih dozvola iz nadležnosti Federacije, jer okolinske dozvole dobijemo nakon što je kompletan postupak okončan. Zato insistiramo da se postupci vode transparentnije i uz uključivanje svih zainteresovanih lica. Osim toga, Ministarstvo u saradnji sa Zavodom za informatiku i statistiku Kantona vodi Registar emisija iz kotlovnica, što podrazumijeva da se u slučajevima kada se uoče prekomjerne vrijednosti emisija, zahtijeva inspeksijski nadzor i nalažanje mjera koje se odnose na rekonstrukciju i bolje održavanje kotlovnica, kao i zamjenu energenata. Po osnovu ove aktivnosti, kantonalna ekološka inspekcija je postupala više puta.

U međuvremenu je završena Studija izvodljivosti o proširenju i unapređenju sistema daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo. Daljinsko grijanje ima višestruke koristi, a sa stanovišta očuvanja kvaliteta zraka osnovne su integracija ložišta i smanjivanje broja izvora emisija u zrak, bolji nadzor i kontrola, bolja energijska efikasnost, itd. Kroz Studiju je razmotrena izgradnja novih centralizovanih kotlovnica na područjima Hrasnice, Vogošće, Ilijaša, Novog Sarajeva, Novog Grada. Ukupna procijenjena sredstva za implementaciju Studije su oko 170 miliona KM. Za provedbu se moraju osigurati izvori finansiranja.

Kada je riječ o projektima energetske efikasnosti, intenzivirana je realizacija u dijelu javnih objekata kroz saradnju sa UNDP-ijem na programu Zeleni ekonomski razvoj. Urađena je Studija energetske efikasnosti koja obuhvata 330 objekata iz sektora obrazovanja, zdravstva, kulture i sporta, pravde i uprave i socijalne politike. Donesena je Odluka o obaveznom unosu podataka o potrošnji energije i vode u javnim objektima, a sve radi racionalnijeg korištenja energije, a samim tim i posljedično smanjenja negativnih uticaja na kvalitet zraka. Od 2016. godine energetski je saniran 21 objekat, u 2019. godini obezbijeđena su sredstva za još 15 objekata, a u toku je procedura za uključivanje dodatnih 20 objekata, koji bi se obnovili takođe u ovoj godini. Pokrenut je i projekat energetske efikasnosti sa Ministarstvom socijalne politike, raseljenih i izbjeglih lica, u okviru kojega bi se provodile mjere na objektima osoba u stanju socijalne potrebe. Na ovaj način, osim smanjenja budžetskih sredstava koja se izdvajaju u svrhu pokrivanja troškova energenata, dodatno se može smanjiti produkcija toplote, pa i zagađenje zraka. UNDP, a i drugi međunarodni donatori, su pokazali interes za finansijskim učešćem u projektu. Do sada je sačinjena kompletna evidencija objekata prema svim potrebnim kriterijima.

U toku je Javni poziv za prikupljanje prijave za provođenje projekata energetske efikasnosti stambenih objekata u saradnji sa Sarajevskom regionalnom agencijom. Kako bi se smanjila potrošnja energije i emisije u zrak od grijanja, kreiran je model koji podrazumijeva grant sredstva za fizička lica u iznosu od 45%, 30% općine, 15% Kanton. Ostatak sredstava su ili lična ulaganja, a osigurani su i povoljni kreditni aranžmani. Do sada je pokazan veliki interes za ovaj projekat. U sklopu ovog projekta razmišlja se i o dopunskim stimulativnim mjerama poput doniranja toplotnih pumpi, solarnih kolektora i sl. Na ovu temu obavljen je nedavno razgovor sa predstavnicima Svjetske banke, koji su iskazali veliku zainteresovanost prilikom izvršene prezentacije.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

U smislu stimulisanja korištenja prirodnog gasa nastavljena je saradnja sa Sarajevogasom i subvencioniranje gasnih priključaka na postojeću infrastrukturu. Trenutno teče Javni poziv za prikupljanje prijava, a prvi rezultati govore da je interesovanje veće nego prošle godine.

2. Zavod za javno zdravstvo je nedavno, uz podršku ovog Ministarstva i Ministarstva zdravstva, pokrenuo izradu Studije o uticaju zagađenja zraka na zdravlje ljudi. To je prvo sistemsko istraživanje na ovu temu u BiH, koje će se provesti sa primarnom zdravstvenom zaštitom (domovi zdravlja) i u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

3. U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03, 72/09 i 92/17) i Planom upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020.godina („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/15), deponija «Smiljevići» je transformisana u Regionalni centar za upravljanje otpadom. Navedenim propisima je utvrđena obaveza Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, kao resornog za oblast zaštite okoliša, za funkcionisanje Regionalnog centra za upravljanje otpadom. U 2016.godini, konstatovano je loše stanje na deponiji, izazvano nedostatkom reciklaže, neblagovremenim obezbjeđenjem nove plohe za odlaganje, kao i iskopavanjima po nalogu Tužilaštva BiH. Posljedice su bile uništavanje plinske infrastrukture i neugodni mirisi sa odlagališta, što je izazvalo žalbe stanovnika okolnih naselja. Na inicijativu Ministarstva, u okviru Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo formiran je Stručni operativni tim, koji je 2016.godine pripremio Program sanacije i izgradnje deponije Smiljevići za period 2016-2020.godina. Na osnovu okvirnog programa sanacije, svake godine priprema se godišnji program aktivnosti u okviru RCUO Smiljevići.

U Budžetu Kantona Sarajevo godišnje se obezbjeđuju sredstva za realizaciju aktivnosti planiranih Programom sanacije 2016-2020.godina, prije svega za unapređenje sistema otplinjavanja, rekonstrukciju i ponovno puštanje u pogon uređaja za prečišćavanje procjednih voda, izgradnju sanitarnih ploha za odlaganje otpada, izgradnju novih sadržaja neophodnih za smanjenje količina otpada za odlaganje (deponija inertnog materijala, postrojenje za reciklažu građevinskog otpada), kao i niz drugih projekata. U 2018.godini je završena izgradnja sistema za otplinjavanje sa središnjeg dijela odlagališta (aktivne plohe 2008-2018.godina) sa 30 bušotina. Bušotine su povezane u sistem i cjevovodima je doveden gas na baklju, gdje se spaljuje.

U okviru saradnje ovog Ministarstva sa međunarodnim institucijama, u prethodnom periodu je osigurano više elaborata, a zadnja je Preliminarna studija izvodljivosti “Smanjenje nastanka procjednih voda na Regionalnom centru za upravljanje otpadom Smiljevići, analiza životnog vijeka i procjena postepenog zatvaranja u svrhu minimizacije procjednih voda” koju je finansirala Švedska razvojna agencija SIDA putem Svjetske banke, koja predviđa nastavak odlaganja na čeonom dijelu deponije gdje su rađena istraživanja, a radi nivelacije terena, stabilizacije tijela odlagališta, te uštede skupog prostora za odlaganje otpada. Okvirna procijenjena sredstva za zatvaranje i izgradnju postrojenja za prečišćavanje procjednih voda iznose 9 miliona KM. Napominjemo, da bi nastavak odlaganja na ovom prostoru omogućio Kantonu Sarajevo period od okvirno 8 godina da ne rješava imovinsko-pravne odnose na površini planiranoj za proširenje Regionalnog centra za upravljanje otpadom Smiljevići.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

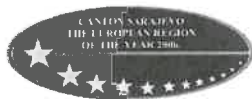
Planirane radove usporava činjenica da još uvijek nije saniran dio područja na kojem su vršena iskopavanja po nalogu Tužilaštva BiH (čeoni dio odlagališta). Iako su se ovo Ministarstvo i Vlada Kantona Sarajevo više puta obraćali Tužilaštvu BiH, nikad nismo dobili nikakav pisani odgovor, osim usmene izjave da se potraga za nestalim licima neće nastavljati, ali da bi se predmet zaključio potrebno je lokaciju vratiti u prvobitno stanje. Zadnje obraćanje Tužilaštvu BiH bilo je 22.03.2019.godine.

Odlaganje otpada na deponiji se vrši u skladu sa propisanom tehnologijom, tj. na izgrađenim sanitarnim površinama, komunalni otpad se kompaktira i prekriva inertnim materijalom, odnosno zemljom. S ciljem unapređenja načina upravljanja deponijom i odlaganja otpada, u okviru RCUO Smiljevići je izgrađena sortirnica, izgrađeno i pušteno u rad reciklažno dvorište, na kojim se odvajaju sve vrste reciklabilnog otpada, a čime se smanjuju količine otpada koje se odlažu.

Vlada Kantona Sarajevo je 18.04.2019.godine donijela Zaključak broj 02-05-17324-17/19 o usvajanju Programa aktivnosti u okviru Regionalnog centra za upravljanje otpadom Smiljevići u 2019.godini. Ciljevi Programa su u funkciji minimizacije negativnih efekata koji potencijalno mogu nastati procesom zbrinjavanja otpada u sklopu RCUO Smiljevići. U 2019.godini predviđena je izgradnju nove plohe za odlaganje komunalnog otpada površine 15000 m² (pristupne saobraćajnice, folija, sistem za procjedne vode – drenaže i recirkulacija filtrata, površinska odvodnja i sistem za otplinjavanje na osnovu projekta). Drugi značajan cilj, sa aspekta sprečavanja negativnog uticaja deponije na okoliš, odnosi se na upravljanje procjednim vodama. Za ovaj kompleksan zadatak planirano je u 2019.godini niz aktivnosti koje se odnose na smanjenje količina procjednih voda recirkulacijom i pokrivanjem dijela deponije koji se više ne koristi, kao i na izbor tehnologije za tretman procjednih voda. Uvjet za sagledavanje mogućnosti za zbrinjavanje filtrata i provedbu daljih aktivnosti je svakako izgradnja kolektora Zabrdje – Butila, kao i spajanje na sistem javne kanalizacije.

U 2019.godini nastavljen je monitoring količina i sastava procjednih voda. Završetak jednogodišnjeg monitoringa se očekuje u julu 2019.godine sa završnim izvještajem o rezultatima. Do rješenja i izbora konačne opcije za tretman procjednih voda, predviđeno je privremeno puštanje u funkciju bazena za prihvatanje procjednih voda sa postojećom mehanizacijom i opremom. U cilju sprečavanja neugodnih mirisa i oscilacija u sastavu i količini procjednih voda, u Programu za 2019.godinu je predviđena kontrola i evidencija količina i vrsta otpada i zabrana odlaganja posebnih vrsta otpada koji ne spadaju u kategorije koje se mogu zbrinjavati u sklopu RCUO Smiljevići. U tom smislu, značajno je promoviranje rada reciklažnog dvorišta, te uspostava rada deponije građevinskog otpada i postrojenja za reciklažu građevinskog otpada.

U 2019.godini nastavljena je izrada Prostornog plana područja posebnog obilježja „Regionalni centar za upravljanje otpadom (RCUO) Smiljevići“, koja predviđa proširenje obuhvata deponije sa sadašnjih 53,4 ha na 94,3 ha. Prostornim planom će se utvrditi sadržaji Centra, preispitati usklađenost postojećih sadržaja sa planiranim namjenama i uskladiti namjene sa tehnološkim postupkom (ulazno-izlazne zone, prostori za reciklažno dvorište i sortirnicu, prostor za mehaničko-biološki tretman otpada, reciklažni plato za građevinski otpad, prostori za odlaganje otpada, tijelo deponije, zone za prikupljanje i obradu deponijskog plina i procjednih voda i adekvatni prateći

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

sadržaji). Za ovaj Plan se radi Strategijska procjena uticaja na okoliš, koja ima za cilj identifikaciju i procjenu uticaja Plana na okolni prostor, a čiji će rezultati i smjernice biti implementirani u Plan. U dokumentu strategijske procjene se identifikuju, opisuju i procjenjuju značajni uticaji provođenja Plana na okoliš, zaštitu prirode, zaštitu zdravlja ljudi i kulturne baštine i moguće alternative, koje uzimaju u obzir ciljeve zaštite okoliša i karakteristike područja na koje se Plan odnosi.

4. Uštede u smislu energijske efikasnosti kod javnih objekata u Kantonu Sarajevo, a kod kojih je izvršena energijska sanacija, moguće je analizirati i pratiti kroz Informacioni sistem za upravljanje energijom - EMIS sistem, koji vodi Federalni fond za zaštitu okoliša, a pod uslovom da menadžmenti javnih objekata vrše kontinuiran mjesečni unos podataka o potrošnji energije i vode u tim objektima. Obaveze i zadaci energijskih menadžera javnih objekata i koordinatora ministarstava u čijim nadležnostima se nalaze javni objekti u Kantonu Sarajevo utvrđeni su Odlukom o obaveznom unosu podataka i redovnom izvještavanju krajnjih korisnika o potrošnji energije i vode u javnim objektima Kantona Sarajevo, koju je Vlada Kantona Sarajevo donijela još 2016. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/16).

S druge strane, ne postoji sličan sistem praćenja ušteta po pitanju energijske efikasnosti u stambenom sektoru, pa je nemoguće vršiti i određene analize i upoređivati ih sa onima u javnom sektoru.

Inače, prosječna godišnja potrebna energija za grijanje za stambeni sektor u Bosni i Hercegovini iznosi oko 160 kWh/m², dok su prosječne potrebe za grijanjem javnih objekata oko 220 kWh/m². Dakle, potrošnja energije, u prosjeku, po objektu je veća u javnom sektoru, pa su time i veće konkretne uštede prilikom implementacije mjera povećanje energijske efikasnosti. Javni sektor u Kantonu Sarajevo treba da se vodi primjerima dobre prakse iz Evropske unije i treba da bude vodilja i drugim sektorima potrošnje energije (stambenom, industriji, saobraćaju, itd.). Nadalje, realizacijom mjera energijske efikasnosti u javnom sektoru ostvarene uštede se mogu koristiti za finansiranje novih projekata, jer postignute uštede ostaju u budžetu, dok to nije slučaj kod finansiranja mjera energijske efikasnosti u stambenom sektoru.

5. Prije svega treba imati u vidu da na kvalitet zraka u toku sezone grijanja utiču i meteorološke i termičke pojave, nedostatak strujanja zraka, izgrađenost prostora, a i topografski položaj. Uz to, stanju koje je posljednjih godina loše doprinose izvori emisije poput vozila, pogona za sagorijevanje u stambenom i javnom sektoru i industrija. Dakle, u ovisnosti od različitih uzroka može se sagledavati šta očekivati krajem ove i u narednoj godini. Napr. do 2009.godine je stanje bilo dobro, jer je plin bio osnovni energent. Od tada se situacija pogoršava zbog ekonomske krize, a blizu 20.000 domaćinstava je odustalo od korištenja gasa. Iako se ulažu napor da se poveća broj korisnika, nedavno povećanje cijene prirodnog gasa će se sigurno negativno reflektovati i na problematiku zagađenja zraka. Poznat je problem sa saobraćajem i propisima na višim nivoima vezano za tehničku ispravnost vozila i vršenje eko testa. Tek 01.01.2020.godine treba se početi provoditi odredba Federalnog pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (eko test) u stanicama za tehnički pregled vozila ("Službene novine Federacije BiH" broj 102/16), a koja podrazumijeva da će se mjerenje izduvnih gasova koje se odavno odavno vrši, iščitavati i utvrđivati da li je emisija povezana sa tehničkom ispravnosti/neispravnosti vozila. Međutim, i pored

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

četverogodišnjeg prelaznog perioda, to automatski ne znači da će vozila koja imaju prekomjerne emisije biti isključena iz saobraćaja. Što se tiče ovog Ministarstva, mi radimo na unapređenju kantonalne regulative, a aktivni smo i u pripremi novog Federalnog zakona o zaštiti zraka. Insistiramo da se na nivou Federacije bolje uredi ova materija, uzimajući u obzir zajedničku nadležnost po Ustavu FBiH. Posebno je važno regulisati emisije iz malih ložišta, te unaprijediti mjerenja i certificiranje laboratorija, kao i inspeksijski nadzor. Prema Programu rada Skupštine, u septembru ćemo predložiti Skupštini izmjene i dopune Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka. Takođe, ćemo pripremiti i novi Plan interventnih mjera za slučajeve prekomjerne zagađenosti zraka, koristeći prijedloge stručnih pojedinaca koje je okupila Američka ambasada i koji su nam zvanično predati. U procesu smo i pripreme Zelenog akcijskog plana Kantona, kojim će se identifikovati prioritetni izazovi vezani za okoliš i klimatske promjene. Očekuje se da će se dobiti popis dodatnih ulaganja i intervencija po pitanju zagađenja zraka u odnosu na KEAP. Konačni cilj je osigurati ulaganja u prioritetne projekte zaštite okoliša. To je imperativ, kao i iznalaženje sredstava za već urađene studije, poput daljinskog grijanja, itd. U ovoj godini smo planirali i nabavku opreme u funkciji poboljšanja monitoringa kvaliteta zraka. Nabavkom stacionarne stanice na Ilidži stvorene su pretpostavke da se ista opremi novim analizatorima, te da se prošire mjerenja na teritorijama općina gdje nema kontinuirani monitoring, poput Vogošće i Hadžića. Nabavkom dodatnih analizatora mirisa i merkaptana moći će se preciznije mjeriti i emisija sa Smiljevića i Butila napr. Poćemo i mjerenja vodik sulfida na području Općine Ilidža, na koji se građani žale zbog neugodnog mirisa. Nakon mjerenja predložit ćemo mjere za neutralizaciju gasova. Nabavićemo i aparat za mjerenje udjela vrste ugljika koji potiče iz saobraćaja ili iz sagorijevanja drveta, bitnog za usmjeravanje akcija u slučajevima epizoda prekomjernog zagađenja.

Zbog svega navedenog, pitanje je šta realno očekivati bez poboljšanja materijalno-socijalnog stanja, te bez nadogradnje i jačanja finansijskih, organizacionih, institucionalnih i kadrovskih kapaciteta za provođenje ciljeva očuvanja čistoće zraka, definisanih zakonskim i strateškim dokumentima. Takođe, mora se ostvariti redovna i kvalitetna saradnja između federalnog i kantonalnog nivoa, a posebno lokalnog nivoa vlasti u ovoj oblasti. Treba poboljšati intersektorski rad, kao i kadrovski i tehnički ojačati inspekciju.

MINISTAR

Damir Filipović, MA prava

Dostaviti:

- Naslovu
- Vlada Kantona Sarajevo
- Evidencija
- a/a

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

